

Inicjatywy Migrant Info Point

Dawniej, dziś i to, co na horyzoncie

Copyright © by Fundacja Centrum Badań Migracyjnych 2024
Opracowanie: Iwona Ostrowska, zespół Migrant Info Point
Grafika i skład: Lucyna Kaczmarkiewicz
Koordynacja wydania: Anna Mieszkała
Wydawca: Fundacja Centrum Badań Migracyjnych

Migrant Info Point
Al. Marcinkowskiego 11
61-827 Poznań
www.migrant.poznan.pl
f migrantinfopoint
@ migrantinfopoint
@office@migrant.poznan.pl

Początki inicjatyw
i założenia programu 4

Typy inicjatyw
– przegląd 5

Inicjatywy
w praktyce 9

Zadania i strategie
na kolejne lata
działalności 12

Początki inicjatyw i założenia programu

Migrant Info Point (MIP) powstał w 2013 roku w Poznaniu, wyłaniając się z Centrum Badań Migracyjnych, które działa na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza. Zasadniczym impulsem do stworzenia Migrant Info Point była chęć wspierania nowych, przybywających z zagranicy mieszkańców Poznania w obszarze formalno-prawnym obejmującym często kwestie fundamentalne, takie jak legalizacja pobytu, zdobycie pozwolenia na pracę czy dostęp do opieki zdrowotnej. Od początku zatem celem założycielek było stworzenie przestrzeni pierwszego, bezpiecznego kontaktu, w której migranci i migrantki otrzymają wsparcie i poradę, a przedstawiciele organizacji pozostają blisko ich doświadczeń – poznają wyzwania proceduralne i formalne, z którymi mierzą się migranci, chcąc zaadaptować się w nowym miejscu zamieszkania.

W niedługim czasie od powołania Migrant Info Point, zarówno wśród inicjatorów projektu, jak i powiązanych z organizacją nowych mieszkańców Poznania, pojawiła się chęć nawiązywania mniej formalnych kontaktów. Odpowiedzią na tę potrzebę stały się pikniki międzynarodowe, czyli cykliczne spotkania w gronie polsko-migranckim, organizowane od wiosny 2014 roku. Początkowo pikniki odbywały się w parku Jana Kasprowicza (przy Arenie), a następnie w wielu innych miejscach Poznania. Z czasem pikniki przeniosły się do wnętrza, co było podyktowane nie tylko warunkami pogodowymi, ale także pozwoliło na urozmaicenie programu, na przykład o projekcje filmowe i dyskusje. Odbywające się regularnie spotkania funkcjonowały zatem od początku jako mniej oficjalne aktywności i przestrzeń nawiązywania relacji towarzyskich; organizatorom natomiast dawały szansę dotarcia do szerszego grona zainteresowanych i rozpropagowania wśród nich swojej działalności.

Piknik był pierwszą inicjatywą integracyjną, z której wyrosła jedna z głównych gałęzi działalności Migrant Info Point – z oryginalnym programem, celami i aspiracjami.
Z perspektywy dekady jej funkcjonowania do głównych zadań należą:

- stworzenie sieci społecznych zarówno w gronach migrantek i migrantów (w grupach narodowych i międzynarodowych), jak i tych obejmujących migrantki i migrantów oraz Polaków;
- integracja w obszarach codzienności polegająca na współdziałaniu na polach, takich jak praca, edukacja czy czas wolny;
- stworzenie nieodpłatnej platformy zasobów dla cudzoziemców i cudzoziemek;
- wsparcie rozwoju zawodowego i osobistego oraz samorealizacji, budowanie poczucia sprawczości wśród wolontariuszek i wolontariuszy – pomysłodawców i opiekunów poszczególnych inicjatyw.

Typy inicjatyw – przegląd

Migrant Info Point w ciągu dekady działalności – dzięki zaangażowaniu liczного grona wolontariuszek i wolontariuszy – zorganizował setki inicjatyw zarówno w ramach cykli, jak i jednorazowych wydarzeń, skierowanych do wszystkich grup wiekowych. Wszystkie inicjatywy organizowane są w formule non-profit. Na żadnym etapie osoby uczestniczące w aktywnościach nie ponoszą kosztów finansowych, a wolontariuszki i wolontariusze nie otrzymują wynagrodzenia. Bardzo ważną rolę w realizacji inicjatyw odgrywają osoby koordynujące – pomagają wolontariuszkom i wolontariuszom generować pomysły i tworzyć wydarzenia, zapewniają także wsparcie i uwagę podczas ich przebiegu. Przekrój tematyczny odzwierciedla rozmaite zainteresowania osób prowadzących, ich bogate aspiracje i podejmowane ścieżki samorealizacji. Różne typy inicjatyw i ich przykładowe realizacje prezentuje poniższa tabela:

Typ inicjatywy	Przykład/opis inicjatywy
zajęcia artystyczne: plastyczne, rękodzieło, muzyczne, teatralne, przeznaczone dla dzieci i dorosłych	<i>Teatr Emigrant</i> – teatr złożony z osób rosyjskojęzycznych, których połączyła pasja: są w różnym wieku, pochodzą z różnych państw, wspólnie chcą wyrazić się za pomocą sztuki. W trakcie spotkań odbywają się próby do spektakli, ponadto osoby uczestniczące rozmawiają, dzielą się emocjami i wspierają nawzajem. Z inicjatywy wyrósł również wariant skierowany dla dzieci – <i>Teatr Emigrant Kids</i> . Obecnie Teatr Emigrant jest rezydentem znanej z przedsięwzięć teatralnych i festiwalowych Fundacji Barak Kultury i prezentuje swoje spektakle w jej siedzibie.
warsztaty międzykulturowe, spotkania przybliżające kulturę różnych krajów	<i>Kids Around the World</i> – comiesięczne warsztaty dla dzieci, podczas których zaproszeni goście opowiadają o kulturze i tradycjach swojego kraju. Na zajęciach osoby uczestniczące poznają państwa i kultury świata poprzez ciekawe prezentacje, bajki, legendy, piosenki, zajęcia plastyczne, taniec i zabawę. Warsztaty odbywają się w języku polskim i angielskim. Po każdym zajęciach dzieci otrzymują materiały z informacjami o danym kraju, które wklejają do specjalnych „małych paszportów”, natomiast po ukończeniu cyklu warsztatów pamiątkowy dyplom. <i>Kuchnie Świata</i> – spotkania kulinarne odbywające się co dwa miesiące. Osoby z różnych krajów spotykają się, by poznać tajniki kuchni z całego świata. Wspólne gotowanie zachęca do rozmów na temat różnych kultur i zwyczajów.

kluby konwersacyjne w języku polskim i angielskim	Spotkania prowadzone w grupach (zarówno dla osób anglojęzycznych, jak i rosyjskojęzycznych). Każdorazowo wybierany jest temat przewodni: gry językowe, rozmowy o polskiej kulturze i filmach, polskie przysłowia oraz wiele innych. Migranci i migrantki mogą ćwiczyć swoją znajomość języka polskiego lub angielskiego, a przy tym spędzić czas w miłej atmosferze, bezpiecznym otoczeniu, poznać osoby o podobnych doświadczeniach. Spotkania dają szansę wymiany poglądów i omówienia tematów, które na co dzień mogą sprawiać kłopot.
kursy językowe (poza kursami języka polskiego, które są osobną gałęzią działalności MIP)	<i>Kursy języka rosyjskiego dla dorosłych</i> <i>Zajęcia z języka rosyjskiego dla dzieci</i> – uczestniczące dzieci polsko- i rosyjskojęzyczne poprzez gry i zabawy uczą się języka rosyjskiego, a w przypadku dzieci, dla których jest to język ojczysty – doskonałą go. <i>Język arabski od podstaw</i>
grupy wsparcia, warsztaty adaptacyjne, warsztaty antydyskryminacyjne, zajęcia z samorozwoju	<i>Droga do siebie</i> – emigracja oczami kobiet. Cotygodniowe spotkania dla kobiet pozwalające odnaleźć się w nowej rzeczywistości, podczas których praktykowane są między innymi metody arteterapii. Uczestniczki pochodzą z różnych państw. Pod czułą opieką prowadzących pracują nad samorozwojem, uczą się rozpoznawać swoje emocje, poznają metody radzenia sobie ze stresem i poznają techniki relaksacyjne. <i>Warsztaty antydyskryminacyjne</i> – podczas warsztatów osoby uczestniczące dowiadują się, jak reagować na akty dyskryminacji, jakie są prawa osoby dyskryminowanej oraz skąd właściwie bierze się dyskryminacja. Warsztaty organizowane są przy współpracy z Fundacją Zefir.
szkolenia w obszarach kluczowych tj. ochrona zdrowia i edukacja	Co warto wiedzieć o polskiej szkole/przedszkolu – spotkania skierowane do rodziców, którzy przeprowadzili się do Polski i których dzieci chodzą lub w przyszłości będą chodziły do polskiej szkoły, przedszkola lub żłobka. W ramach spotkania prowadząca odpowiadała na wszystkie nurtujące rodziców pytania.
oprowadzania, gry i zabawy miejskie oswajające z miastem i nowymi przestrzeniami	<i>Poznaj Poznań!</i> – spacer po mieście z oprowadzaniem w języku rosyjskim i angielskim. Mimo tego, że cudzoziemcy i cudzoziemki mieszkają w Poznaniu, pracują, uczą się i prowadzą tu codzienne życie, nie zawsze wiedzą, jakie historie wiążą się z różnymi zakątkami Poznania. Oprowadzający proponują trasy spacerów, podczas których z pasją opowiadają o Poznaniu i o związanych z nim ciekawostkach. Zorganizowane wycieczki obejmowały m.in. Dzielnicę Cesarską, okolice Starego Rynku, Ostrów Tumski oraz Cytadelę.
mentoring	Inicjatywa flagowa – szczegółowy opis poniżej.
piknik międzynarodowy	Inicjatywa flagowa – szczegółowy opis poniżej.

Inicjatywy organizowane są często w partnerstwie z organizacjami i instytucjami działającymi w Poznaniu. Taka współpraca polega między innymi na zaoferowaniu przestrzeni dla wydarzeń oraz innych zasobów. Partnerstwa nawiązywane są w wyniku sieciowania, które jest ważnym aspektem funkcjonowania Migrant Info Point.

Inicjatywy flagowe

Dwie opisane poniżej inicjatywy, prowadzone w ramach MIP, zostały wyróżnione jako flagowe ze względu na to, że w najbardziej kompleksowy i długofalowy sposób przyczyniają się do wypełniania misji organizacji. Jednocześnie ich przygotowanie i realizacja są zdecydowanie bardziej złożone w porównaniu z innymi inicjatywami, a także wymagają zaangażowania większej liczby osób oraz zasobów.

I. Piknik międzynarodowy

Pierwsze pikniki, czyli wynikające z chęci spędzenia razem czasu spontaniczne spotkania dały impuls, aby rozwijać nową sferę działalności Migrant Info Point, którą stały się inicjatywy. Piknik stanowi przy tym modelową inicjatywę integracyjną, ponieważ jest przeznaczony dla wszystkich migrantów i migrantek niezależnie od kraju pochodzenia, „stażu” emigracji, bądź umiejętności językowych; biorą w nim udział także Polacy – daje zatem szansę na performowanie działań integracyjnych poprzez interakcję różnych stron, co sprzyja ich harmonijnemu współegzystowaniu. Pikniki są przeznaczone dla osób w każdym wieku, organizatorzy oferują zarówno program dla dorosłych, jak i animacje dla dzieci, przy jednoczesnym fizycznym rozdzieleniu tych dwóch grup, co pozwala skoncentrować się na wybranych aktywnościach. Swobodna atmosfera sprzyja nawiązywaniu nowych relacji, wymianie doświadczeń między migrantkami i migrantami, a także nowym pomysłom na wspólne działania. Pozwala także organizatorom być bliżej gości i ich spraw, usłyszeć głosy uczestników w mniej formalnej sytuacji i dzięki temu lepiej rozpoznać ich potrzeby, co z kolei daje szansę na wytyczenie nowych ścieżek działalności.

Wolontariuszka: „Wszystkie te spotkania mają na celu jednoczenie ludzi i stworzenie przyjaznych warunków do nawiązywania nowych kontaktów. Jest to ważne, żeby zaznajomić między sobą nie tylko migrantów, ale i dać im możliwość poznać ludzi z Polski. Jest to też bardzo dobra praktyka języka polskiego.

Największą satysfakcją jest świadomość tego, że to, co robię w jakiś sposób pomaga ludziom czuć się pewniej, ponieważ wiem, jak ciężko jest samodzielnie zacząć rozmowę z osobą z innego kraju ze względu na barierę językową i lęk przed nieporozumieniami. Bardzo się cieszę, kiedy pod koniec imprezy widzę, że nikt nie siedzi sam, każdy jest zajęty rozmową i wszyscy się uśmiechają”.

Dla uniknięcia sytuacji zakłopotania lub zagubienia, organizatorzy planują scenariusze pikników – choć nie są one szczególnie rygorystyczne. Pierwotnie tematy przewodnie pikników były związane z kalendarzem, świętami, choć raczej w świecki sposób – rozmawiano o tradycjach, kulinariach, obrzędach. Obecnie pikniki są między innymi okazją do spotkań klubów konwersacyjnych w języku polskim i angielskim, a także wspólnego oglądania filmów i dyskusji o nich. Na piknikach zjawia się regularnie kilkadziesiąt osób uczestniczących, choć rekordowy pod tym względem jubileuszowy piknik zgromadził ponad sto osób.

II. Mentoring¹

Mentoring jest inicjatywą, w ramach której mentor, czyli osoba ze środowiska lokalnego, nawiązuje relację z mentee, czyli cudzoziemcem, który zgłosił się do programu.

Celem programu jest wsparcie migrantek i migrantów w adaptacji w nowym miejscu. Mentorzy i mentorki odgrywają rolę przewodników po nowej rzeczywistości, oferują doradztwo w załatwianiu różnych spraw i wsparcie poprzez rozmowę. Mentee, nawiązując kontakt z osobą dobrze poinformowaną, do której można się zwrócić w potrzebie, zyskują poczucie „bycia zaopiekowanym”. Mentor/mentorka natomiast uświadamia sobie, że jego zasoby są cenne oraz że wykonywanie nawet niezłożonych, mało wymagających zadań może dawać poczucie sensownego spędzenia czasu. Dzięki spotkaniom mentor/mentorka i mentee mogą zakwestionować ewentualne (błędne) założenia i przekonania na temat drugiej strony, które często bywają przeszkodą na drodze do harmonijnego współistnienia.

Wolontariuszka-mentorka: „Według mnie mentor pełni podobną rolę, co instytucja „buddy’ego” (kumpla) podczas wdrożenia do pracy w korporacji. Ktoś z tobą pogada, trochę się zaopiekuje, na początku nawet poprowadzi za rękę, pokaże, jak co działa i co najlepiej sobie odpuścić.

Polubiłam ludzi, których w ten sposób poznałam, nawiązałam nowe więzi, które mnie cieszą. Mam poczucie, że robiąc z nimi proste, zupełnie dla mnie niewysiłkowe rzeczy, zrobiłam coś sensownego – może niewielkiego, ale coś, co ma znaczenie, nawet jeśli mowa o czymś przyziemnym, jak umówienie wizyty u lekarza”.

Celem programu mentoringowego jest więc praca na rzecz dobrostanu i zredukowanie stresu związanego z dużą zmianą życiową migrantek i migrantów, a docelowo wyposażenie ich w wiedzę i narzędzia, które pozwolą na samodzielne funkcjonowanie w mieście i czerpanie z jego możliwości.

Doświadczenie poszczególnych par (mentor/mentorka i mentee) jest bardzo indywidualne, bo chociaż projekt ma swoje ramowe założenia, to jego realizacja uzależniona jest w dużym stopniu od potrzeb, charakteru i temperamentu osób w niego zaangażowanych.

Z perspektywy osoby koordynującej inicjatywę jest to także proces wymagający i energochłonny. Każdy cykl mentoringowy przeznaczony dla kilkunastu par trwa przez 3 miesiące i zakłada nie mniej niż 10 spotkań mentora/mentorki i mentee. Jego pierwszym etapem jest spotkanie osób z obu grup. Następnie odbywa się szkolenie: mentorzy/mentorki zapoznają się z ramami swojej roli, dowiadują się, w jakim zakresie mogą działać w relacji z mentee. Grupa mentee także uczestniczy w spotkaniu wprowadzającym, na którym przekazywane są niezbędne informacje. Osoba koordynująca dobiera pary, mając na uwadze mniej lub bardziej subtelne szczegóły charakteryzujące osoby uczestniczące w programie (wiek, odległość od siebie na mapie Poznania, która znacząco nie utrudni spotkań itp.).

¹ W 2023 roku Migrant Info Point przygotował publikację – przewodnik dla organizacji poświęcony mentoringowi migrantów i migrantek. Materiał ten jest dostępny do pobrania: <https://migrant.poznan.pl/wp-content/uploads/2023/09/AOMentoring.pdf>

Migrant Info Point testował także mentoring w wariacie rodzinnym: na podobnej zasadzie jak powyżej dobierane były całe rodziny. Ciekawym wnioskiem z dotychczasowej działalności jest fakt, że próby programu mentoringowego w szkołach wśród młodzieży nie przyniosły pozytywnych rezultatów, co może wynikać z faktu, że nastolatki, aby dobrze funkcjonować i rozwijać satysfakcjonujące relacje z otoczeniem, potrzebują całej grupy rówieśniczej, nie tylko relacji jeden na jeden.

Inicjatywy w praktyce

Wydarzenia w ramach inicjatyw organizowane są w ramach Migrant Info Point przy czynnym udziale wolontariuszek i wolontariuszy i pod opieką osób koordynujących.

Wolontariuszki i wolontariusze oferują swój czas i dyspozycyjność, inwencję, energię i sprawczość. Realizowane przez nich zadania powinny odpowiadać celowi i misji Migrant Info Point, powinny być im także bliskie wartości organizacji. Możliwość przeprowadzenia wymyślonej przez siebie inicjatywy odpowiada na bardzo istotną potrzebę zaangażowania, działania na rzecz społeczności, podzielenia się swoimi zasobami: zainteresowaniami lub unikalnym zestawem kompetencji.

Osoba koordynująca zapewnia wsparcie na etapie inkubacji pomysłu i prowadzi w procesie realizacji – zawsze w indywidualnym zakresie odpowiadającym potrzebom wolontariuszki/wolontariusza, gwarantuje wkład rzeczowy, zapewnia miejsce dla inicjatywy oraz czuwa nad standardami bezpieczeństwa.

Wolontariuszka: „W zeszłym roku skończyłam studia na uczelni artystycznej, a ponieważ miałam trochę wolnego czasu, postanowiłam zorganizować zajęcia, na których mogłabym podzielić się swoimi umiejętnościami z zainteresowanymi osobami. Na tych spotkaniach pokazuję, że sztukę można tworzyć w warunkach domowych, przy minimalnym nakładzie przyborów czy sprzętów. Nie ma takiego materiału, który nie mógłby stać się dziełem sztuki. Początkowo miałam w głowie inny zamysł, zresztą dość mglisty, ale przedyskutowałam go z koordynatorką i razem udało nam się wypracować najlepszą formułę zajęć”.

Relacja wolontariuszki/wolontariusza i osoby koordynującej nosi cechy równoległości – to spotkanie równych sobie podmiotów. W takim samym stopniu osoba koordynująca, jak i wolontariuszka/wolontariusz mają prawo do szacunku wobec swoich uczuć, potrzeb, myśli, możliwości i ograniczeń, indywidualności i odrębności.

Role i zadania wolontariuszki/wolontariusza i osoby koordynującej są komplementarne, lecz ich ścieżki w naturalny sposób są od siebie odmienne, choć przebiegają według tej samej osi: rekrutacja > realizacja > ewaluacja.

Na każdym z tych etapów mogą pojawić się wyzwania bądź trudności, które powinny być jasno komunikowane przez obie strony, tak aby można było na bieżąco na nie reagować.

	Ścieżka wolontariuszki/ wolontariusza	Ścieżka osoby koordynującej
REKRUTACJA	Wolontariuszka/wolontariusz zgłasza się z pomysłem do osoby koordynującej. Wypełnia formularz, w którym umieszcza podstawowe informacje na temat wydarzenia, wyznacza główny cel i rezultaty, projektuje jego wymiar integracyjny. Omawia z osobą koordynującą szczegóły (czas, miejsce, częstotliwość) i zgłasza zapotrzebowanie na materiały. Podpisuje umowę wolontariacką.	Osoba koordynująca zapoznaje się z pomysłem i ocenia poziom jego wykubowania. Następnie razem z wolontariuszką/wolontariuszem pracuje nad doprecyzowaniem szczegółów wydarzenia. Osoba koordynująca akceptuje wynegocjowany wspólnie z wolontariuszką/wolontariuszem inicjatywy i zapewnia materialne zasoby oraz przestrzeń do jej realizacji. Przygotowuje narzędzie ewaluacji. Ustala zasady przyszłej komunikacji w zakresie inicjatywy. Przygotowuje umowę wolontariacką.
Przeszkody na etapie rekrutacji i inkubacji pomysłu	Na tym etapie osoba koordynująca może uznać, że z powodów formalnych, proceduralnych, interpersonalnych bądź innych pomysł nie kwalifikuje się do realizacji (np. brak zdecydowania po stronie wolontariuszki/wolontariusza i jego „nierokowanie”; przedsięwzięcie motywowane interesem indywidualnym; niemożność sprostania standardom bezpieczeństwa).	
REALIZACJA	Wolontariuszka/wolontariusz urzeczywistnia swój pomysł: przygotowuje opis wydarzenia do rozpowszechnienia, następnie prowadzi spotkania/zajęcia/warsztaty, dokumentuje wydarzenia z adnotacją o liczbie osób uczestniczących (może np. prowadzić dzienniczek inicjatywy), w razie napotkanych problemów lub wyzwań kontaktuje się z osobą koordynującą, starając się przestrzegać wypracowanych wcześniej zasad komunikacji.	Osoba koordynująca umieszcza zaproszenie do udziału np. za pomocą kanałów MIP w social mediach, jest do dyspozycji wolontariuszki/wolontariusza w zakresie rozwiązywania bieżących problemów, starając się jednocześnie dbać o własne granice, monitoruje postępy wydarzenia w przypadku inicjatyw cyklicznych, może rekomendować zmiany, które uzna za przydatne. Kontroluje, czy wydarzenie spełnia wewnętrzną politykę bezpieczeństwa. Kontaktuje się z innymi osobami koordynującymi bądź pracownikami MIP, aby wymienić się doświadczeniami i uzyskać cenne spostrzeżenia.
Wyzwania na etapie realizacji	Wypracowanie komunikacji zadowalającej obie strony. Utrzymanie zainteresowania osób uczestniczących i satysfakcjonującej frekwencji. Reagowanie na zastane trudności na bieżąco - wprowadzanie drobnych lub poważniejszych zmian w inicjatywie, które usprawnią jej przebieg i sprawią, że będzie bardziej udana.	

Wyzwania na etapie realizacji	- Wypracowanie komunikacji zadowalającej obie strony. - Utrzymanie zainteresowania osób uczestniczących i satysfakcjonującej frekwencji. - Reagowanie na bieżąco na pojawiające się trudności - wprowadzanie drobnych lub poważniejszych zmian w inicjatywie, które usprawnią jej przebieg i sprawią, że będzie bardziej udana.	
EWALUACJA	Wolontariuszka/wolontariusz podsumowuje swoją ścieżkę, starając się odpowiedzieć na pytanie, które cele udało się zrealizować. Omawia zrealizowaną inicjatywę z osobą koordynującą.	Osoba koordynująca stara się dokonać obiektywnej oceny projektu, stosując wcześniej określone narzędzia. Decyduje, czy inicjatywa powinna zostać powtórzona, jakie należałoby wprowadzić udoskonalenia, ewentualnie do jakiej instytucji partnerskiej inicjatywa może zostać przekierowana.

Dla wolontariuszek i wolontariuszy, którzy dysponują jakimś unikalnym zestawem kompetencji lub zasobów, ale nie mieli dotychczas szansy na ich wykorzystanie, zrealizowana inicjatywa ma spory potencjał rozwojowy. Ważnym aspektem tworzenia inicjatyw jest zatem aktywizacja zawodowa. Przybierać może ona niekiedy nieoczekiwane kierunki – w Migrant Info Point znane są sytuacje, w których realizowanie inicjatywy skierowało wolontariuszkę lub wolontariusza na nowe ścieżki zawodowe. Ponadto wolontariuszki i wolontariusze uświadamiają sobie realną wartość swoich indywidualnych zasobów na rynku pracy i/lub w lokalnym życiu społecznym. Zdobywają cenne doświadczenie, dzięki któremu mogą sięgnąć po uśpione lub zablokowane z jakichś przyczyn kompetencje, pozwalające na zdobycie pracy o większym prestiżu społecznym lub po prostu bardziej odpowiadającej im na danym etapie życia. Zrealizowana inicjatywa może także przekładać się na większą samostereowność zawodową, czyli postawę wewnętrznego zmotywowania, w ramach której wykorzystuje się swój intelekt i umiejętność automonitorowania.

Zadania i strategie na kolejne lata działalności

I + I = I, czyli inkubacja i integracja jako dwie zasady inicjatyw

Prześledzenie działań prowadzonych przez dekadę w ramach inicjatyw pozwala wysunąć tezę, że dwoma głównymi zasadami ich funkcjonowania są inkubacja i integracja.

Inkubacja ma miejsce wówczas, gdy wolontariusz bądź wolontariuszka zgłasza się z inicjatywą, którą chciałby zrealizować. W sytuacji, gdy dochodzi do jej realizacji, zadaniem Migrant Info Point jest zarówno stworzenie niezbędnych warunków formalnych, jak i nieformalnej atmosfery wsparcia, umożliwiających sfinalizowanie projektu na rzecz lokalnej społeczności migranckiej. Inkubacja pozwala wolontariuszkom i wolontariuszom na przetestowanie swoich pomysłów i kompetencji w praktyce w zawsze bezpiecznych warunkach, zyskanie poczucia sprawczości, rozpoznanie wartości swoich umiejętności w perspektywie społeczności lokalnej. Inkubacja jest procesem, który może być zamknięty i skonkludowany, ponieważ każda inicjatywa ograniczona jest ramami czasowymi, a jej projektowy charakter pozwala na wdrożenie względem niej narzędzi ewaluacji.

Integracja zaś stoi u podstaw wszystkich inicjatyw Migrant Info Point, jednak jako taka pozostaje zawsze procesem otwartym, jest raczej horyzontem lub wektorem działań. Zarówno inkubacja, jak i integracja wymagają różnych strategii zaopiekowania, ale zasadniczo w inicjatywach spletają się, ponieważ z perspektywy grupy uczestnictwo w inicjatywie będzie miało walor przede wszystkim integracyjny, zaś dla osoby prowadzącej – o ile w ramach zadania rozwija u siebie wcześniej nierozpoznane/zablokowane kompetencje – walor inkubacyjny.

Diabeł tkwi w proporcjach

Jednym z kluczowych pytań, które stawiają sobie osoby kierujące Migrant Info Point, jest kwestia proporcji między inicjatywami jednonarodowymi a międzynarodowymi, a także tymi prowadzonymi w językach słowiańskich i języku angielskim. Z pewnością istnieje potrzeba wyważenia proporcji pomiędzy inicjatywami słowiańskojęzycznymi (obecnie takie przeważają) a anglojęzycznymi. Łączy się to z przyjętą przez organizację definicją inicjatywy integracyjnej jako działania łączącego osoby z różnych krajów i posługujące się różnymi językami. Do doprecyzowania pozostaje zarówno proporcja liczby inicjatyw jednonarodowych(językowych) do ogólnodostępnych, jak i kwestia „werbunku” osób, które z tym zadaniem mogłyby się zmierzyć. Kolejnym wyzwaniem w tym obszarze jest zaproszenie Polaków do współpracy i większej obecności w MIP-owych inicjatywach.

Integracja+

W ramach przygotowywania inicjatywy należy dążyć do uwypuklenia jej wymiaru integracyjnego – wolontariuszka lub wolontariusz powinni każdorazowo o ten aspekt zadbać, opisać jak chce go wdrażać, monitorować czy pomysły odnoszą skutek, co działa, a co nie (na przykład: wspólna herbata przed/po działaniu; praca w grupach w trakcie, łączenie w pary osób różnej narodowości).

In(inicjatywy) & Out

Należy dążyć do tego, aby już wyinkubowane, ukształtowane inicjatywy docelowo odpinać od zasadniczej działalności Migrant Info Point. Organizacja powinna zapewniać wsparcie na pierwszym etapie ich tworzenia – w formułowaniu koncepcji, a następnie można przekierować odpowiednio przygotowane wolontariuszki i wolontariuszy do instytucji partnerskich, takich jak na przykład placówki kultury z rozwiniętym programem animacyjno-edukacyjnym, biblioteki, osiedlowe domy kultury. Wymaga to chociaż częściowego przesunięcia punktu ciężkości obowiązków koordynatora na nawiązywanie współprac i sieciowanie – jest to niezwykle ważne zadanie, ale obecnie raczej marginalizowane. Celem Migrant Info Point powinno być zatem wspieranie instytucji partnerskich poprzez stworzenie bazy osób zainteresowanych wolontariatem a nie sama produkcja inicjatyw. Dodatkowym walorem takiego rozwiązania byłaby współpraca wolontariuszy z wykwalifikowanym personelem instytucji docelowych dysponującym sprofilowaną wiedzą, zainteresowaniami i kompetencjami. W najbliższych latach Migrant Info Point planuje odejść od organizowania inicjatyw pod swoim szyldem na rzecz przekierowywania już wyinkubowanych inicjatyw do domów kultury i centrów integracji lokalnej.

Głównie dla dorosłych

Ze względu na dużą odpowiedzialność i kłopotliwość procedur związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa osobom niepełnoletnim, Migrant Info Point planuje większość inicjatyw kierować do osób dorosłych. Jeżeli pojawiają się wolontariuszki lub wolontariusze z pomysłami inicjatyw przeznaczonych dla najmłodszych, odpowiednią drogą wydaje się przekierowywanie takich osób do odpowiednich instytucji, które na co dzień zajmują się organizacją zajęć dla dzieci. Przykładem instytucji, z którą udało nawiązać się współpracę w tej przestrzeni jest np. Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu (WBPiCAK).

Droga do zawodu

Każda inicjatywa jest z zasady i nieodwołalnie niekomercyjna, ale w związku z tym, że jej realizacja może być ważnym momentem na ścieżce aktywizacji zawodowej, wolontariuszki i wolontariusze mogą z czasem aspirować do skomercjalizowania swojej działalności. Migrant Info Point nie zakłada przestrzeni do działań zarobkowych, ale w takiej sytuacji do zadań osoby koordynującej należałoby:

- 1) Uchwycenie momentu, w którym wolontariuszka/wolontariusz jest gotowy i chce zająć się danym działaniem zawodowo.
- 2) Przekierowanie go z danym zasobem na rynek pracy na przykład poprzez zorganizowanie szkolenia w zakresie założenia własnej firmy lub przygotowanie do procesu rekrutacyjnego na interesujące wolontariuszkę lub wolontariusza stanowisko.

